

Nederland

Highlights internetdiscussie over de toekomst Zorg voor Jeugd

In de zomer 2011 heeft een internetdiscussie plaatsgevonden over de rol van de GGD bij de publieke zorg voor jeugd. Deze discussie leverde veel reacties en inzichten op die verdere visievorming op dit onderwerp mogelijk maakten. We zijn blij met zoveel betrokkenheid bij de GGD'en en dit onderwerp. Hieronder vindt u de door GGD Nederland ontwikkelde visie en, op de achterzijde van dit leaflet, de hoofdthema's en enkele reacties uit de internetdiscussie.

Op dit moment staan we aan het begin van een transitie op het gebied van publieke zorg voor jeugd. Deze transitie moet ervoor zorgen dat (toekomstige) problemen of risico's zo vroeg mogelijk onderkend en aangepakt worden. GGD Nederland heeft daarbij het volgende voor ogen:

- **Meer naar de voorkant van de keten door direct contact met de juiste professionals of doorverwijzing.**
- **Meer aansluiten op de civil society en andere instituten in de samenleving (scholen, sport, jongerenwerk).**
- **Meer koppelen van bevoegdheden en budget rond jongeren en hun gezinnen en verminderen van de vertraging en stappen in de keten door meer naar lokaal bestuurlijk niveau (gemeenten) te brengen.**

Het doel is het bouwen aan een betere, efficiëntere zorg voor kwetsbare jongeren.

Op basis daarvan en met de inzichten van de internet-discussie heeft GGD Nederland een missie en visie ontwikkeld met betrekking tot haar rol bij publieke zorg voor jeugd.

Daarbij staan de volgende aspecten in de rol van de GGD'en voorop:

- **Invulling geven aan het voorkomen van problemen bij de jeugd.**

Professionals hebben de (zware) taak om opgroei- en opvoedproblemen, een psychiatrische aandoening of licht verstandelijke handicap te signaleren.

- **Innoveren van de jeugdgezondheidszorg.**

Vanuit een aantal kwaliteiten heeft de GGD een unieke positie die gemeenten kunnen benutten bij de decentralisatie van de jeugdzorg. De GGD kan het adviseurschap oppakken, heeft feeling met de jongeren en gezinnen in de buurten, werkt in de keten en heeft hoogopgeleide professionals die multidisciplinair kunnen werken.

- **Lokaal wat kan en regionaal wat moet.**

GGD Nederland benadrukt het belang van goede preventie, klantgerichtheid en gebruik van laagdrempelige voorzieningen voor jongeren, kinderen en gezinnen. Het gaat om een versteviging van de gehele infrastructuur van de 'zorg voor jeugd', waar jeugdzorg een onderdeel van is. Voor het realiseren van deze versteviging is de juiste lokale of regionale samenwerking van belang.

U vindt de volledige tekst van de GGD-visie op:
www.ggd.nl/beleidsreinen/jeugd/

Nederland

1. Op tijd en op maat kunnen handelen

Hans Derks (Derks Management): "Naar mijn mening wordt in de zorg teveel vanuit het nauwe perspectief van het eigen vakgebied gekeken en wordt er te weinig opgelost vanuit de gemeenschap zelf. Zo bleken de baliemedewerkers van een CJG hulpvragen altijd direct in hun eigen vakgebied 'weg te zetten'. Ik onderschrijf dan ook het pleidooi van Steven de Waal om werk te maken van het gewenste scherpe onderscheid tussen de publieke en private as. En wat mij betreft moet het wenkende perspectief van de professional worden: niet de hulpvraag overnemen, maar het perspectief zetten op het stutten en steunen van de jeugd, de ouders en de samenleving zelf. Met de schat aan kennis die de professional vaak heeft."

Cécile Goebel (directie Publieke Gezondheid ministerie van VWS):

"Met de stelselwijziging Jeugd wordt een verschuiving van zorg naar preventie, ondersteuning en lichte zorg beoogd. Dichtbij, in de leefomgeving van kind en gezin. En daar kan de JGZ een goede bijdrage aan leveren."

Erik Gerritsen (Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam):

"Ik pleit er ook voor om in de aansturing een helder onderscheid te maken tussen de publieke (regie/coördinatie) taak en het (innovatieve) aanbod."

2. JGZ als spil van CJG

Cécile Goebel: "De kernkwaliteiten van de JGZ kunnen worden benut en mogelijk verder worden ontwikkeld. Maar dat kan alleen als duidelijk is wat de JGZ wel en niet doet. Wat kan een moderne JGZ het kind en zijn ouders bieden, in een maatschappij die zich snel ontwikkelt en waarin sommige klassieke risico's verdwijnen en nieuwe de kop opsteken? En waarin is JGZ onderscheidend ten opzichte van andere sectoren?"

Ferdinand Strijthagen (NCJ):

"De jeugdgezondheidszorg moet regie nemen in het CJG en een vernieuwende aanpak en werkwijze tonen. Een aanpak die zich kenmerkt door een brede focus op ouders en kinderen en niet alleen op meten-wegen-prikken."

Erik Gerritsen:

"Hoe gaan we voorkomen dat de laagdrempelige CJG's gaan bezwijken onder de complexe problemen van multiprobleemgezinnen? Want een heldere en vooral concrete visie op de veranderstrategie ontbreekt. Een mooie visie is goed, maar het gaat vaak mis bij 'de rest is uitvoering'. In de kern gaat het om uitvoeringsgericht werken op basis van experimenten, actieleren en ontketenen van positieve energie."

3. Nieuwe uitdaging voor gemeenten!

Steven de Waal (auteur van het essay 'Een betere Zorg voor Jeugd. Decentralisatie van de Jeugdzorg als kans.'):

"In de kern gaat het erom hoe we de moderne jeugdproblematiek snel en goed kunnen aanpakken vanuit publieke diensten, zonder het initiatief bij jeugd en gezin weg te nemen. En daarbij moet naar mijn mening niet te gemakkelijk naar beroepsmatige hulp worden gekeken. Tegelijk kan de keten van professionele hulp beter efficiënter en minder bureaucratisch. De decentralisatie van jeugdzorg is de kans om dit beter te gaan doen. De twee grote vragen hierbij zijn of gemeenten hun kansen grijpen en of ze dat aankunnen."

Johan Slegers (Doen en Denken) sluit zich hierbij aan:

"De GGD'en kunnen en willen hierbij een belangrijke rol spelen. Hebben zij overal een voldoende krachtige positie en kunnen zij deze rol waarmaken?"

Volgens Brecht Sies (Vondel & Nassau) moeten gemeenten uit twee sporen stappen die er vanuit het verleden liggen. Het eerste spoor hebben zij zelf getrokken met bijvoorbeeld de wijze van aansturing en financiering van partijen in het CJG. Deze wordt uitgevoerd op basis van subsidies met weinig concrete doelen. Het tweede spoor is getrokken door de Bureaus Jeugdzorg. Zij moeten uitvoering geven aan de geobjectiveerde indicatiestelling bij de toegang tot zorg.